

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)

เว็บไซต์	www.asean.org
ที่ตั้งสำนักเลขาธิการ	70A Jalan Sisingamangaraja Jakarta, Indonesia 12110 โทรศัพท์ : (+6221) 7262991, 7243372 โทรสาร : (+6221) 7398234, 7243504 Email : public@asean.org
วันก่อตั้ง	8 ส.ค.2510 (วันอาเซียน)
สมาชิก	10 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม และติมอร์-เลสเต (เข้าเป็นสมาชิกประเทศล่าสุดเมื่อ 26 ต.ค.2568)
ประธาน	ฟิลิปปินส์ (ปี 2569)
เลขาธิการ	มาจากการแต่งตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน จากการเสนอชื่อของรัฐสมาชิกตามหลักการหมุนเวียนตามตัวอักษรภาษาอังกฤษ มีวาระ 5 ปี เลขาธิการคนปัจจุบัน คือ นายเกา กิม ฮวน (Kao Kim Houn) ชาวกัมพูชา จะครบวาระการดำรงตำแหน่งใน ธ.ค.2570
ประชากร	682.7 ล้านคนในปี 2567 (ไม่รวมติมอร์-เลสเต) คิดเป็น 8.4% ของประชากรโลก มีประชากรรวมเป็นลำดับ 3 ของโลก รองจากอินเดียและจีน
ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP)	3.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 (ไม่รวมติมอร์-เลสเต) มีสัดส่วนคิดเป็น 3.6% ของ GDP โลก

วัตถุประสงค์การจัดตั้ง

1. เพื่อธำรงรักษาและเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคงและเสถียรภาพ กับทั้งเสริมสร้างคุณค่าทางสันติภาพในภูมิภาค
2. เพื่อเพิ่มความสามารถในการปรับตัวของภูมิภาค โดยการส่งเสริมความร่วมมือ 4 ด้านหลัก ได้แก่ การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความเชื่อมโยง
3. เพื่อธำรงรักษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ และปราศจากอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอื่น ๆ

เศรษฐกิจของอาเซียน

อาเซียนมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของโลก โดยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ 4.8% เมื่อปี 2567 และคาดว่าจะเติบโต 4.2% ในปี 2568 สูงกว่าการเติบโตของเศรษฐกิจโลกที่คาดว่าจะขยายตัว 2.8% โดยเมื่อปี 2567 การค้าสินค้าของอาเซียนขยายตัวอย่างแข็งแกร่งที่ 8.9% โดยมีมูลค่ารวม 3.8 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งได้รับแรงหนุนจากอุปสงค์ที่แข็งแกร่งจากประเทศคู่ค้าสำคัญ ขณะที่ภาคบริการของอาเซียนเติบโตที่ 12.2% มีมูลค่ารวม 1.3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ

การค้าของอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาค เมื่อปี 2567 สหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของอาเซียน มีมูลค่าการส่งออกคิดเป็น 16.0% รองลงมา ได้แก่ จีน 14.9% สหภาพยุโรป 8.5% และญี่ปุ่น 6.2% ขณะที่อาเซียนนำเข้าจากจีนมากที่สุดที่ 25.4% รองลงมา ได้แก่ สหรัฐฯ 7.5% ไต้หวัน 7.4% และเกาหลีใต้ 6.8% ทั้งนี้ จีนยังคงเป็นคู่ค้าอันดับ 1 ของอาเซียนติดต่อกันเป็นปีที่ 16 เช่นเดียวกับอาเซียนที่เป็นคู่ค้าอันดับ 1 ของจีนติดต่อกันเป็นปีที่ 5 มูลค่าการค้าระหว่างจีนกับอาเซียนห้วง ม.ค.-ก.ค.2568 อยู่ที่ 597,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 8.2% เมื่อเทียบกับห้วงเดียวกันของปี 2567

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment-FDI) ของอาเซียนปี 2567 มีมูลค่า 226,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 8% จากปี 2566 โดยสหรัฐฯ เข้ามาลงทุนโดยตรงมากที่สุด คิดเป็น 18.6% รองลงมา ได้แก่ การลงทุนภายในอาเซียน (intra-ASEAN) 13.9% จีน 8.6% สหราชอาณาจักร 8.3% และญี่ปุ่น 7.7%

สถานการณ์สำคัญของอาเซียนเมื่อปี 2568

1) การทำหน้าที่ประธานอาเซียนของมาเลเซีย ภายใต้แนวคิด “การมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงและความยั่งยืน” (Inclusivity and Sustainability) ในภาพรวมประสบความสำเร็จในการส่งเสริมบทบาทอาเซียนในการเป็นศูนย์กลางและผู้นำการขับเคลื่อนความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค โดยยึดหลักความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจท่ามกลางความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์โลก และการส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสีเขียวและการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล ขณะที่ความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาค ในห้วงปี 2568 มีประเทศที่ลงนามเป็นอัครภาคีสันติสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia-TAC) อย่างเป็นทางการ 3 ประเทศ ได้แก่ แอลจีเรีย อูรุกวัย และฟินแลนด์ ซึ่งทำให้ปัจจุบันมีประเทศที่ลงนามเข้าร่วมเป็นอัครภาคี TAC แล้ว 58 ประเทศ อย่างไรก็ตาม ประเด็นการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในภูมิภาคยังไม่คืบหน้ามากนัก เฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนฉันทมติ 5 ข้อ (Five-Point Consensus-5PC) ในเมียนมา ขณะที่ประเด็นข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ยังยืดเยื้อ เนื่องจากประเทศที่เกี่ยวข้องมีท่าทีเชิงกร้าวในการอ้างกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ทะเลจีนใต้ และการเจรจาเพื่อจัดทำประมวลแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct-CoC) ยังไม่แล้วเสร็จ

2) **สถานการณ์ในเมียนมา** เป็นความท้าทายที่สำคัญของอาเซียน เนื่องจากการขับเคลื่อนฉันทามติ 5 ข้อ ตามมติที่ประชุมผู้นำอาเซียนสมัยพิเศษ เมื่อ 24 เม.ย.2564 ยังเป็นไปอย่างล่าช้า โดยเฉพาะข้อ 1 เกี่ยวกับการยุติความรุนแรง และข้อ 2 เกี่ยวกับการเจรจาที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม แม้ว่ามาเลเซียแต่งตั้ง ศรั ออหมาน บิน ฮาซิม เป็นผู้แทนพิเศษประธานอาเซียนด้านเมียนมา เมื่อ ม.ค.2568 รวมทั้งหารือภายใต้กลไก ASEAN Troika ประกอบด้วยประธานอาเซียนปีก่อน ประธานอาเซียนปัจจุบัน และประธานอาเซียนปีถัดไป (ลาว มาเลเซีย และฟิลิปปินส์) เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนฉันทามติ 5 ข้อ ผ่านกลไกการปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการ อย่างไรก็ตาม การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่เมียนมามีความคืบหน้า โดยดำเนินการผ่านศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการจัดการภัยพิบัติ (ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance-AHA Centre) ซึ่งได้ส่งมอบความช่วยเหลือระยะที่ 1 (การช่วยชีวิต/การตอบสนองต่อสถานการณ์ COVID-19) และระยะที่ 2 (การดำรงชีพ) ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนอยู่ระหว่างพิจารณาข้อเสนอเกี่ยวกับการแต่งตั้งทูตพิเศษอาเซียนด้านเมียนมาในระยะยาว เพื่อส่งเสริมความต่อเนื่องของการดำเนินงานและบทบาทดังกล่าว

3) **สถานการณ์ในทะเลจีนใต้** ยังคงตึงเครียดตลอดปี 2568 จากการดำเนินการเชิงรุกของประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างมหาอำนาจ โดยสหรัฐฯ และพันธมิตรยังคงมุ่งเน้นปฏิบัติการเสรีภาพในการเดินเรือ (Freedom of Navigation Operation-FONOP) ขณะที่จีนให้ความสำคัญกับการรักษาอำนาจอธิปไตยเหนือพื้นที่อ้างกรรมสิทธิ์อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งใช้ยุทธวิธี Grey Zone Activity เพื่อยืนยันการอ้างกรรมสิทธิ์ในทะเลจีนใต้ และต่อต้านการเข้ามาเกี่ยวพันของประเทศนอกภูมิภาค สถานการณ์สำคัญห้วงปี 2568 ได้แก่ เหตุเผชิญหน้าระหว่างจีนกับฟิลิปปินส์บริเวณสันดอนแซนดี้เคย์ในหมู่เกาะสแปรตลีย์ เมื่อ พ.ค.2568 เหตุเรือจีนชนกันเองระหว่างเขตหวงการกิจของหน่วยยามฝั่งฟิลิปปินส์ (Philippine Coast Guard-PCG) บริเวณสันดอนสการ์โบโรห์ เมื่อ ส.ค.2568

สมาชิกอาเซียนที่เป็นคู่พิพาทกับจีนมีท่าทีแข็งกร้าวมากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งฟิลิปปินส์มีท่าทีเชิงรุก โดยเร่งแสวงหาความร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาค โดยเฉพาะสหรัฐฯ และพันธมิตร เช่น ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น แคนาดา โดยมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การฝึกซ้อมร่วม การลาดตระเวนร่วม และการให้ความช่วยเหลือทางการทหารกับฟิลิปปินส์ ซึ่งส่งผลให้สถานการณ์ตึงเครียดขึ้น

การจัดทำ CoC ระหว่างอาเซียนกับจีนยังไม่แล้วเสร็จ แต่มีพัฒนาการเชิงบวก โดยสองฝ่ายอยู่ระหว่างการเจรจารอบที่ 3 (third reading) ของการจัดทำเอกสารฉบับเดียวสำหรับการเจรจา CoC ในทะเลจีนใต้ (Single Draft CoC Negotiating Text-SDNT) ซึ่งทั้งสองฝ่ายให้คำมั่นจะเร่งสรุปการจัดทำ CoC ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

4) **การรับติมอร์-เลสเต เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนลำดับที่ 11** อย่างเป็นทางการ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนพร้อมด้วยนายกรัฐมนตรีติมอร์-เลสเต ลงนามในปฏิญญาว່าด้วยการรับติมอร์-เลสเตเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน (Declaration on the Admission of Timor-Leste into ASEAN) ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 47 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เมื่อ ต.ค.2568 ทั้งนี้ ติมอร์-เลสเตยื่นสมัครเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2554 ต่อมาเมื่อปี 2565 ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเห็นชอบในหลักการให้ติมอร์-เลสเตเข้าเป็นสมาชิก และมอบสถานะผู้สังเกตการณ์ในการประชุมต่าง ๆ ของอาเซียน จากนั้นเมื่อปี 2566 อาเซียนรับรองแผนปฏิบัติการเพื่อการเป็นสมาชิกเต็มรูปแบบของติมอร์-เลสเต (Roadmap for Timor-Leste's Full Membership) เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมในการเป็นสมาชิกอาเซียน ครอบคลุมทั้งการภาคยานุวัติในตราสารทางกฎหมายของอาเซียนและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของทั้งสามเสาหลักประชาคมอาเซียน

วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. 2045 (ASEAN Community Vision 2045)

ผู้นำสมาชิกอาเซียนลงนาม “ปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน 2045: อนาคตร่วมกันของเรา” ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 46 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เมื่อ พ.ศ.2568 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย เพื่อรับรองวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. 2045 ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญที่กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนในอีก 20 ปีข้างหน้า โดยให้ความสำคัญกับความสามารถของอาเซียนในการปรับตัวต่อประเด็นความท้าทายและโอกาสใหม่ ๆ ในภูมิภาค ที่อาเซียนจะต้องเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อรับมือและใช้ประโยชน์เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนที่ “เข้มแข็ง มีนวัตกรรม มีพลวัต และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง” (Resilient, Innovative, Dynamic and People-Centered ASEAN Community) ภายในปี 2588 ซึ่งรวมถึงรับรองแผนยุทธศาสตร์ 4 ฉบับ (Strategic Plan) ของเสาประชาคมอาเซียน 3 เสา (การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม) และความเชื่อมโยงอาเซียน เพื่อขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความร่วมมือในประเด็นต่าง ๆ ของอาเซียน ซึ่งจะมีผลในทางปฏิบัติใน 1 ม.ค.2569 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

แผนยุทธศาสตร์ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Strategic Plan-APSC) เป็นการกำหนดแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในอาเซียน ประกอบด้วย 9 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และ 178 มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ มุ่งยกระดับบทบาทอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ของมหาอำนาจ ส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) การรักษาสันติภาพและความมั่นคง การปฏิบัติตามกฎระเบียบระหว่างประเทศ รวมถึงการจัดการความมั่นคงทางทะเลโดยใช้แนวทางสันติ เพื่อให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคง

แผนยุทธศาสตร์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Strategic Plan-AEC) เป็นการกำหนดแนวทางเสริมสร้างการบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ประกอบด้วย 6 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และ 192 มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ มุ่งเน้นส่งเสริมให้อาเซียนมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลก ภายในปี 2573 โดยให้ความสำคัญกับการตอบสนองทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่อความท้าทาย 5 ประเด็น ได้แก่ ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงของกระแสการค้าโลก การเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ AEC กำหนดให้มีการทบทวนแผนทุก 5 ปี เพื่อรับมือกับพลวัตของเศรษฐกิจโลก

แผนยุทธศาสตร์ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Strategic Plan-ASCC) เป็นการกำหนดแนวทางส่งเสริมความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอาเซียน ประกอบด้วย 12 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และ 112 มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ มุ่งเน้นส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และความสามารถรับมือกับความท้าทายทางสังคมและวัฒนธรรมที่สำคัญ เช่น ความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบท ผลกระทบจากปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ และโรคระบาดใหม่

แผนยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN Connectivity Strategic Plan ACSP) เป็นการกำหนดแนวทางส่งเสริมความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงในภูมิภาค ประกอบด้วย 6 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และ 49 มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นการยกระดับจากแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. 2025 (Master Plan on ASEAN Connectivity-MPAC) มุ่งเน้นการเชื่อมโยงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน เมืองอัจฉริยะ นวัตกรรมดิจิทัล โลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน ความเป็นเลิศทางกฎระเบียบ ตลอดจนความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน

แนวทางของอาเซียนในการตอบสนองต่อความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการค้าโลก

อาเซียนเผชิญความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ โดยมุ่งมั่นในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และความเป็นเอกภาพของภูมิภาค เพื่อรับมือกับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการค้าโลก ผ่านแนวทางสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1) เสริมสร้างความเข้มแข็งและความยืดหยุ่นทางเศรษฐกิจภายในภูมิภาค ด้วยการผลักดันการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาคให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นผ่านข้อริเริ่มที่สำคัญ เช่น การยกระดับความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement-ATIGA) เพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศภายในอาเซียนให้ขยายตัวยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค เพิ่มความมั่นใจและความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ ตลอดจนรักษาความเป็นเอกภาพ ความคล่องตัว และความพร้อมของอาเซียนในการรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาเซียนลงนามในพิธีสารฉบับที่ 2 ว่าด้วยการแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 47 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เมื่อ ต.ค.2568 และจะเร่งรัดกระบวนการภายในของสมาชิกทุกประเทศเพื่อให้ความตกลงมีผลบังคับใช้ในปี 2570

2) พัฒนาและปรับปรุงข้อตกลงการค้าเสรีกับคู่เจรจา (ASEAN+1 FTAs) และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership-RCEP) ให้มีความทันสมัยและครอบคลุมทุกภาคส่วน เพื่อรับมือกับความไม่แน่นอนของระบบการค้าโลกและการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนเพิ่มพูนความร่วมมือกับคู่ค้าดั้งเดิมและแสวงหาคู่ค้าที่หลากหลายมากขึ้น รวมถึงส่งเสริมความเชื่อมโยงในระดับภูมิภาค (region-to-region) เช่น คณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC) เพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่นของอาเซียน ขยายและยกระดับโอกาสทางเศรษฐกิจ และเสริมสร้างบทบาทอาเซียนในฐานะศูนย์กลางทางการค้าและการลงทุนของโลกที่มีพลวัตและมุ่งสู่นาคต

อาเซียนกับจีนลงนามพิธีสารยกระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน 3.0 (ASEAN-China Free Trade Area-ACFTA 3.0) ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 47 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เมื่อ ต.ค.2568 สะท้อนก้าวสำคัญในการเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกทางการค้าระดับภูมิภาค ครอบคลุมความร่วมมือในสาขาใหม่ เช่น เศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาอย่างยั่งยืน ห่วงโซ่อุปทาน พืชการศุลกากรและการเข้าถึงตลาด ตลอดจนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) เพื่อให้สอดคล้องกับพลวัตเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลง

3) ส่งเสริมการพัฒนาภาคธุรกิจใหม่ที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะเศรษฐกิจดิจิทัล และเทคโนโลยีระดับสูง โดยอยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำข้อตกลงกรอบเศรษฐกิจดิจิทัลอาเซียน (ASEAN Digital Economy Framework Agreement-DEFA) และเสริมสร้างความร่วมมือในภาคธุรกิจที่มีศักยภาพ เช่น ความร่วมมือด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทานเคมีคอนดักเตอร์ การสร้างศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) เพื่อเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว

นอกจากนี้ ยังมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการประสานงานภายในภูมิภาค ผ่านกลไกความร่วมมือที่มีอยู่ และจัดตั้งคณะทำงานด้านภูมิเศรษฐศาสตร์อาเซียน (ASEAN Geoeconomic Task Force-AGTF) เพื่อทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจโลก ประสานการทำงานข้ามภาคส่วน และกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองที่สอดคล้องกันในระดับภูมิภาค

เศรษฐกิจดิจิทัลของอาเซียน

อาเซียนอยู่ระหว่างการจัดทำข้อตกลงกรอบเศรษฐกิจดิจิทัลอาเซียน (ASEAN Digital Economy Framework Agreement-DEFA) ซึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของแผนงานบันดาร์เสรีเบกาวัน (Bandar Seri Begawan Roadmap-BSBR) เพื่อผลักดันการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจดิจิทัลของอาเซียนอย่าง

ครอบคลุมทั่วทั้งภูมิภาค และสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจหลังสถานการณ์ COVID-19 ทั้งนี้ อาเซียนได้เริ่มการเจรจา DEFA มาตั้งแต่ปี 2566 โดยตั้งเป้าหมายลงนามข้อตกลงดังกล่าวอย่างเป็นทางการในปี 2569

DEFA มุ่งเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจดิจิทัลที่เป็นหนึ่งเดียวกันอย่างไร้รอยต่อในภูมิภาค เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมดิจิทัล และรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 9 ประการ ได้แก่ 1) การค้าดิจิทัล 2) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ข้ามพรมแดน 3) ระบบการชำระเงินดิจิทัล 4) การยืนยันและการพิสูจน์ตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) 5) การไหลเวียนข้ามพรมแดนและการคุ้มครองข้อมูล 6) ความปลอดภัยออนไลน์และความมั่นคงทางไซเบอร์ 7) ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีเกิดใหม่ 8) การเคลื่อนย้ายบุคคลที่มีความสามารถ และ 9) นโยบายด้านการแข่งขัน

การบรรลุ DEFA จะช่วยเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีการคาดการณ์ว่า เศรษฐกิจดิจิทัลของภูมิภาคจะมีมูลค่า 2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2573 พร้อมทั้งจะช่วยยกระดับอาเซียนสู่ศูนย์กลางเศรษฐกิจดิจิทัลที่เชื่อมโยง ครอบคลุม และยั่งยืน อีกทั้งจะเป็นข้อตกลงด้านเศรษฐกิจดิจิทัลระดับภูมิภาคฉบับแรกของโลก

ประเด็นสำคัญของอาเซียนที่ต้องติดตามในปี 2569

- การทำหน้าที่ประธานอาเซียนของฟิลิปปินส์
- ความท้าทายด้านความมั่นคงที่กระทบต่อความเป็นเอกภาพของอาเซียน เฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ในเมียนมา และทะเลจีนใต้
- ความคืบหน้าการจัดทำ CoC ระหว่างอาเซียนกับจีน
- ปัญหาเศรษฐกิจโลกที่เข้าสู่ภาวะถดถอยและผลกระทบต่ออาเซียน
- ปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ
- ปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์

นายเกา กิม ฮวน

(Kao Kim Hourn)

เลขาธิการอาเซียน คนที่ 15

วาระการดำรงตำแหน่ง ม.ค.2566-ธ.ค.2570

สัญชาติ

กัมพูชา

เกิด

28 พ.ค.2509 (อายุ 60 ปี/2569) จ.กำปงจาม กัมพูชา

สถานภาพทางครอบครัว สมรสกับนาง Khem Rany ผู้อำนวยการโทรทัศน์และวิทยุแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีบุตร 2 คน

การศึกษา

- ปี 2528 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน Herndon High School รัฐเวอร์จิเนีย สหรัฐฯ
- ปี 2532 ปริญญาตรี สาขาเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัย Baylor รัฐเท็กซัส สหรัฐฯ
- ปี 2534 ปริญญาโท สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัย Ohio รัฐโอไฮโอ สหรัฐฯ
- ปี 2534 ปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย Ohio รัฐโอไฮโอ สหรัฐฯ
- ปี 2544 ปริญญาเอก สาขารัฐศาสตร์ University of Hawaii at Manoa รัฐฮาวาย สหรัฐฯ
- ปี 2550 ปริญญาดุษฎีเกิตติมศักดิ์ด้านกิจการสาธารณะ (Public Service) มหาวิทยาลัย Ohio รัฐโอไฮโอ สหรัฐฯ

ประวัติการทำงาน

- ปี 2537-2547 ผู้อำนวยการสถาบัน Cambodian Institute for Cooperation and Peace (CICP)
- ปี 2539-2541 ที่ปรึกษาประจำกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศกัมพูชา
- ปี 2542-2544 สมาชิกสภาที่ปรึกษาอาวุโสด้านเศรษฐกิจ (Supreme National Economic Council)
- ปี 2544-2547 ที่ปรึกษา รมว.กระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศกัมพูชา
- ปี 2546 ผู้ก่อตั้งและอธิการบดี University of Cambodia
- ปี 2547-2556 รมว.กระทรวงการต่างประเทศฯ และที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีกัมพูชา
- ปี 2556-2565 รมต.ติดตามนายกรัฐมนตรีฮุน เซน รับผิดชอบด้านการต่างประเทศและอาเซียน
- ปี 2566-ปัจจุบัน เลขาธิการอาเซียน